

Kraków, dnia 18. czerwca 1921.

ROZKAZ Nr. 86.

TREŚĆ:

1. Przeniesienie.
2. Przydział.

3. Zatwierdzenie.

4. O noszeniu na ubiorze wojsk. orderów, odznaczeń i znaków pamiątkowych.
5. Przebywanie żołn. po zdemobilizowaniu w pasie neutralnym.
6. Obdzielenie Wojsk regulaminami.
7. Zapotrzebowanie Dyrekcji Pocht i Tel. na 50 kandydatów.
8. Prowadzenie ewidencji oficerów.
9. Ewidencja i wystawianie dokumentów emerytom z b. armji austr.

10. Kontrola ewidencji podoficerów.
11. Bezterminowe urlopowanie — sprawy sądowe.
12. Zwłnienie Komisji Gospodarczej.
13. Apropowizacja weteranów i ich rodzin.
14. Przyznanie ordynansów-ministrantów.
15. Unieważnienie dokumentów wojskowych.
16. Poszukiwanie.

1. Przeniesienie.

6506/Va. Taj.

Rozkazem MSWojsk. Szt. Gen. Oddz. V. L. I. 4206/Og. Org. z br. został por. Adj. szt. Leon Baczkiewicz z Dow. 6. Dyw. Piech. przeniesiony do ścisłej Rady Wojennej Oddział Va.

2. Przydział.

6427/Va. Tajne.

Rozkazem MSWojsk. Dep. II. S. I. S. Nr. 2294 i Nr. 2387 zostali oficerowie, którzy ukończyli kurs uzupełniający dla oficerów sztab. sap. następująco przydzieleni:

kpt. Czarnecki Stefan do Górsk. Baonu sap. Nr. 21. jako dowódca, kpt. inż. Małkowski Jan do Górsk. Baonu sap. Nr. 21 celem przekazania Dłwa kpt. Czarneckiemu.

3. Zatwierdzenie:

2748/Duszp. katol.

Wskutek rozporządzenia Kurji Biskupiej WP. L. 4668 z dnia 7 czerwca br. tymczasowy przydział ks. Warchałowskiego Stanisława jako kapel. 2 p. strz. podh. i ks. Kuszlika Edwarda jako kapelana więzienia karnego w Wiśniczu ogłoszony w rozkazie DOGen. Nr. 80 z dnia 8/VI. br. nabiera mocy definitywnej.

4.

O noszeniu na ubiorze wojskowym orderów, odznaczeń i znaków pamiątkowych. 9041/I. Org.

MSWojsk. Biuro Prez. L. 3566/21 B. P. 1 z dnia 10/6. 21:

Celem uregulowania sposobu noszenia na ubiorze wojskowym orderów, odznaczeń i znaków pamiątkowych, rozkazuję:

1. Ordery klas komandorskich i inne, noszone na szyi, mają być noszone w ten sposób, aby ordery polskie o 1 cm. zawieszane były wyżej od obcych.

2. Ordery klas kawalerskich i inne, noszone na piersi, mają być noszone na lewej piersi, tak, aby wstążka przypięta była 5 cm. nad górną kieszeń kurtki oficerskiej lub 5 cm. niżej kołnierza kurtki żołnierskiej.

3. Starszeństwo tymczasowe orderów i odznaczeń polskich jest na-

stępujące: order Orła Białego, order Virtuti Militari, order Odrodzenia Polski, Krzyż Walecznych.

4. Ordery obce na piersi nosi się za polskimi.

5. Przy ubiorze bojowym i polowym noszone być mają jedynie wstążeczki orderowe, wymiaru 10×35 mm., przymocowane na wysokości 4 cm. nad lewą górną kieszeń kurtki oficerskiej lub 6 cm. niżej kołnierza kurtki żołnierskiej. Przy kilku rzędach wstążeczek podana wysokość dotyczy górnego rzędu. Pomiedzy poszczególnymi rzędami odległość przepisowa 1 cm. Przy Krzyżu Walecznych z okuciami, na wstążeczce umieszcza się pionową miniaturę okuć. Przy ubiorze służbowym i salonowym można nosić bądź pełne odznaki orderowe, bądź wstążeczki, jak wyżej.

6. W wypadkach parad wojskowych i uroczystości narodowych na ubiorze garnizonowym obowiązuje noszenie pełnych odznak orderowych.

7. Na płaszczach żadne ordery, odznaczenia i znaki, ani ich wstążki nie mogą być noszone.

8. Na ubraniach cywilnych wolno nosić jedynie wstążeczki orderowe przepisanej wymiaru w białonierze. Wyjątek stanowi strój balowy (frak), przy którym mogą być noszone pełne odznaki orderów na wstążkach lub miniaturowe orderów na łańcuszku.

9. W dniu dekorowania orderem obcym, dozwala się order ten zawiesić nad innymi, a więc i polskimi.

10. W wypadku służbowego pobytu zagranicą, dozwala się posiadane ordery danego państwa nosić ponad wszystkimi innymi, a więc i polskimi, nosząc je wówczas 1 cm. nad górną linią wstążek orderowych, przyczem obowiązują noszenie pełnych odznak orderu.

11. Do czasu zamiany ich na uchwalone przez władze prawodawcze odznaczenia, dozwala się noszenia wstążeczek: amarantowej b. I. Korpusu Wschodniego i biało-czerwonej b. armii gen. Hallera. Wstążeczka amarantowa 1 ma być noszona za Krzyżem Walecznych, 2 i 3 za nią, biało-czerwona zaś według istniejących dla niej przepisów, t. j. między 2 i 3 dziurką górnych guzików kurtki.

12. Dozwolone jest noszenie polskich znaków pamiątkowych, nosi się je niżej orderów, pomiędzy górną klapą kieszeni, a pasem w kurtce oficerskiej, 15 cm. niżej kołnierza w kurtce żołnierskiej, w żadnym razie na jednej wysokości z orderami, przyczem znaki formacyjne, pułkowe oraz za kampanie i obrony na lewej piersi, naukowe zaś i szkolne na prawej.

13. Dla uniknięcia przeładowania ubioru znakami wolno nosić najwyżej trzy znaki naraz, według uznania posiadaczom.

14. Wstążeczka odznaki za rany i kontuzje ma być noszona 1 cm. nad lewą górną kieszenią kurtki oficerskiej w linii prostej ponad guzikiem, kieszeń zamykającym, lub 9 cm. niżej kołnierza kurtki żołnierskiej na lewej piersi. Przy orderach noszona ma być zawsze 1 cm. nad górną linią wstążek, pośrednio, tak, aby stanowiła ich koronę.

15. Przepisy niniejsze stosują się do wszystkich znaków, bez wyjątku. W razie sprzeczności poszczególnych regulaminów znaków z niniejszymi przepisami decydujące są te ostatnie.

16. Przepisy niniejsze są przejściowe, do czasu wydania przez mającą powstać Kancelarię Orderów Polskich stałych przepisów orderowych. Wchodzą w życie z dniem 1/7. 21 i obowiązują aż do odwołania.

5.

Przebywanie żołnierzy po zdemobilizowaniu w paśmie neutralnym — sprostowanie Rozk. DOGen. 32/21. pkt. 7. 9055/I. Demob.

W myśl rozkazu MSWojsk. Oddział I. Szt. Gen. L. 2258/I. Mob. z dnia 9/VI. br. należy skreślić w rozk. DOGen. Nr. 32/21 pkt. 7 ustęp IV. po słowie „pojęciem” słowo „zwolniony”, a wpisać „rezerwisty”.

6.

Odbieranie Wojsk regulaminami. 8203/IIIa.

Na rozp. MSWojsk. Oddział III. Szt. S. Reg. i Wysz. Nr. 675 z br.:

Regulaminy i instrukcje przesyłane oddziałom przez DOGen. stanowią własność rządową i muszą być przed oddaniem do użytku przez Dcę kompanii (lub równorzędnego) zaopatrzone pieczęcią i zinventaryzowane. Regulaminów tych nie wydaje się tedy nikomu na własność lecz tylko wypoczywa za potwierdzeniem. Za całość inwentarza odpowiada dowódca.

Z chwilą wykończenia całości nakładu regulaminów będzie mógł każdy oficer i żołnierz nabywać regulaminy w księgarniach wojskowych. Na razie będą wydawane wyłącznie bezpłatne egzemplarze służbowe celem pokrycia najpilniejszych zapotrzebowań.

Regulaminy i instrukcje przesyłane dowództwom wyższym muszą być niezwłocznie w myśl rozdziałnika rozsyłane oddziałom podległym, przyczem należy uważać za zasadę, iż rzeczą najwyższej wagi jest doręczenie regulaminu jak najrychlej do rąk instruktorów (kompanii) i nie adjutantów i kancelaryj dowództw.

Wydane obecnie regulaminy:

Regulamin Piechoty Część I.,

Regulamin Piechoty Część II.,

Regulamin Służby Polowej, Tom. I. Cz. I—VII.,

Regulamin Jazdy Część II.

zostaną w najbliższym czasie do wszystkich oddziałów, urzędów i zakładów rozesłane.

Z chwilą, gdy drukowane regulaminy, wydane oficjalnie przez M. S. Wojsk., zostaną rozdzielone między oddziały, należy bezwzględnie wszelkie litograficzne lub drukowane, prowizoryczne wydania zniszczyć.

Przy tej sposobności zwracam uwagę na Dz. Rozk. Wojsk. Nr. 16. poz. 299 z 1921 r., zwłaszcza co do studiowania ukazujących się regulaminów przez wszystkich oficerów.

Dcy Brygad piechoty, jazdy i artylerji przeprowadzą w podległych sobie oddziałach egzaminowanie wszystkich oficerów co do znajomości ogłoszonych w niniejszym rozkazie regulaminów.

Co do terminów ukończenia egzaminów ze znajomości tych regulaminów, zwróciłem się do MSWojsk. z prośbą o przedłużenie terminu do końca października, a to ze względu na spóźnione wydanie tychże regulaminów.

O wyniku tych egzaminów w poszczególnych pułkach zameldują mi Dcy Dzw Piech. i Brygad Jazdy przez IIIa. Wydział Sztabu, podając szczegółowo, w których oddziałach, jakie regulaminy i z jakim wynikiem przerobiono.

7.

Zapotrzebowanie Dyrekcji Poczty i Tel. na 50 kandydatów. 36574/IV. Łącz.

Z rozp. MSWojsk. Dep. II. Sekcja Wojsk Łączności Ldz. 5568/21/I. z dnia 8 czerwca 1921:

„Dyrekcja Poczty i Telegrafów w Wilnie przesłała Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej zapotrzebowanie na 50 kandydatów na praktykę i kurs pocztowo-telegraficzny, który rozpocznie się 1 lipca br. w Grodnie. Kandydaci podczas praktyki i kursu będą otrzymywali pobory według XII. st. sł. z przypadającym dodatkiem drożyznianym, a po ukończeniu kursu i złożeniu przepisanego egzaminu, będą zaraz zamianowani urzędnikami XI. stopnia służbowego.”

Zdemobilizowanych, ubiegających się o pracę na wskazanych warunkach, należy skierowywać do najbliższego Państwowego Urzędu Pracy, gdzie otrzymają szczegółowe informacje.

8.

Prowadzenie ewidencji oficerów. 36805/Va.

Rozp. MSWojsk. Oddział V. Sztabu Generalnego L. 12340/21. Ew. z dnia 9/VI. br.:

W uzupełnieniu Instrukcji o prowadzeniu ewidencji i kwalifikacji oficerów polecam prowadzenie głównej ewidencji oficerów — zarówno służących czynnie jak i przeniesionych do rezerwy — oficerom ewidencyjnym przy Kadrye baonu zapasowego poszczególnych pułków.

9.

Ewidencja i wystawianie dokumentów emerytom z b. armji austriackiej. 36711/Va.

MSWojsk. Sztab Oddział V. rozporz. L. 11545/Og. Org. III. 21 z dnia 8/VI. br. w sprawie ewidencji i wystawiania dokumentów emerytom z b. armji austriackiej wyjaśnia:

Państwo Polskie jako jedno z państw sukcesyjnych przyjęło na siebie w myśl traktatów międzynarodowych obowiązki państw zaborczych co do zaopatrzenia oficerów-emerytów i to tak narodowości polskiej, jak i niepolskiej, którzy z jakiegokolwiek tytułów uzyskali obywatelstwo polskie.

Pismo powyższe w swym zapytaniu formułuje sprawę niejasno.

Jeśli MSWojsk. przyznało prawo noszenia munduru oficerom emerytom z b. armji austriackiej, to kierowało się w pierwszej linii brzmieniem Dekretu 3206. Dz. Rozk. Wojsk. Nr. 88/19, w drugiej kierowało się treścią przepisów Dekretu 1008. Dz. Rozk. Nr. 49 z dnia 28/XII. 20 r. Z brzmienia powyższych przepisów wynika, że noszenie mundurów może być przyznane:

- 1) tym, którzy do WP. zostali przyjęci,
- 2) odhywali służbę w WP. i to w nagrodę za ich nieskazitelną służbę,
- 3) tym, którzy położyli nadzwyczajne zasługi w WP.

Dekret Nr. 3206. Dz. Rozk. Wojsk. 88/19 wyklucza wprost emerytów b. państw zaborczych od przyznania im prawa do noszenia munduru emerytów WP. (w myśl interpretacji rozszerzającej zdanie 9-te), a to nawet bez względu na przynależność emeryta do narodowości polskiej.

W myśl powyższych wywodów należy rozumieć i przeprowadzać przyjmowanie wyżej wymienionych emerytów w ewidencję i wystawiać analogiczne dokumenty t. j.:

a) zostających w jakimkolwiek stosunku do WP. (w myśl cytowanych przepisów) ująć w ewidencję i wydawać dokumenty w PKU. w myśl Dekretu 4249 Dz. Rozk. Wojsk. 98/19.

b) Nie pozostających w żadnym stosunku do WP. (przyjęcie) emerytów b. państw zaborczych prowadzić w ewidencji i wydawać dokumenty w Komendzie Placu bez względu na ich narodowość (nawet polską).

10.

Kontrola ewidencji podoficerów służby kancelaryjnej i innych służb pomocniczych. 37207/Vb.

Wszystkie podległe kadry zapasowe i formacje macierzyste, oraz zakłady i urzędy wojskowe etc., które w myśl rozkazu DOGen. Nr. 59/20. pkt. 1282. prowadzą ewidencję podoficerów i żołnierzy służby kancelaryjnej i innych służb pomocniczych, przedłożą w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 lipca 1921, zamiast wykazu zmian, imienny wykaz wszystkich, w dniu 25. VI. 1921. w ich stanie się znajdujących, podoficerów i żołnierzy służby kancelaryjnej i innych służb pomocniczych, sporządzony według wzoru Nr. 1 dołączonego jako załącznik do rozkazu DOGen. Nr. 59/20, (format arkusza papieru B).

Wobec tego, że zdarzyły się wypadki, że tak Dowództwa odnośnych pułków, jakoteż kadry zapasowe, a nawet niektóre pododdziały przedkładały wprost i każde odrębnie, wykazy zmian, zakazuje na przyszłość takiego postępowania, i polecam, aby kadry zapasowe i macierzyste, oraz organa, obowiązane do prowadzenia ewidencji Zakładów i Urzędów wojskowych etc., w przedłożyć się mających wykazach, wykazały wszystkich podoficerów służby kancelaryjnej i innych służb pomocniczych, którzy pełnią służbę w Dowództwach pułków, kadrach zapasowych i wszystkich przynależnych pododdziałach.

Dowódcy kadr zapasowych, jakoteż Oficerowie ewidencyjni dopilnują osobiście, aby powyższe wykazy zostały sporządzone w oznaczonym terminie i aby wszystkie rubryki tychże, a w szczególności, rok urodzenia, i czy nacię się do służby liniowej były bezwarunkowo wypełnione.

Zaznaczam, że następne wykazy zmian, które należy sporządzać według wzoru Nr. 2 dołączonego jako załącznik do rozkazu DOGen. Nr. 59/20, należy przedkładać do DOGen. Wydz. Vb. Szt. pierwszego każdego miesiąca.

11.

Bezterminowe urlopowanie — sprawy sądowe. 36619/Vb.

Rozkaz MSWojsk. Oddział I. Szt. Gen. L. 1708/Mob. z br.:

W uzupełnieniu paragr. 104, pkt. c. Wskademob. w sprawie zatrzymania w oddziałach zapasowych bezterminowo-urlopowanych celem odbycia kary, zarządzam:

1) Żołnierze, podlegający bezterm. urlopowaniu, którzy mają odbyć kary dyscyplinarne, pozostają w wojsku, aż do czasu odbycia nałożonej kary dyscyplinarnej, poczem dopiero zostają bezterminowo urlopowani.

2) Żołnierze, podlegający bezterm. urlopowaniu, przeciw którym toczy się postępowanie karne w Sądach wojskowych, lub którzy nie odbyli dotąd kar nałożonych na nich, prawomocnymi wyrokami sądów wojskowych, mają być bezterm. urlopowani, jednakże o bezterminowym urlopowaniu należy Prokuratora właściwego Sądu wojskowego zawiadomić.

12.

Zwinięcie Kom. Gospodarczej. 1666/Int. Org. taj.

Z dniem 1 lutego 1921 została zwinięta Komisja Gospodarcza 6 Dywizji piechoty.

Zastępstwo rachunkowe po zwiniętej Kom. Gospodarczej polecam obciążać Komisji Gospodarczej Wojsk. Zakładu Gospodarczego w Tarnowie.

Akta rachunkowe odesłać do Działu Kontroli Gospodarczej DOGen., makularze do K. G. Wojsk. Zakładu Gospodarczego w Tarnowie.

Wykonanie zameldować Intendenturze 6 Dywizji i Działowi Kontroli Gospodarczej DOGen.

13.

Apro wizacja weteranów i ich rodzin. 29658/Int. Żywn.

Wobec różnego, niejednokrotnie fałszywego interpretowania przez Komisje Gosp. przepisów, dotyczących wydawania artykułów żywn. dla weteranów i ich rodzin, uzupełniam rozkaz DOGen. Nr. 16, pkt. 20 z 2/2 następująco:

Niezależnie od dokumentów, wymienionych w DOGen. rozk. Nr. 16/21 pkt. 20 wszyscy weterani i rodziny tychże, chcący przysługujące im prawo poboru racji żywn. wykonać, przedkładać będą każdorazowo odnośnej Kom. Gosp. zaświadczenie właściwego urzędu parafjalnego, stwierdzające, że dana osoba żyje. Legitymacja ta jest konieczną z tej przyczyny, że większość weteranów, względnie rodzin tychże z powodu podeszłego wieku, lub fizycznych ułomności nie może osobiście jawnie się w Kom. Gosp., co powoduje wątpliwości, a nawet nie wyklucza małwersacji.

Tem samem zakazuje kierownikom Kom. Gosp. prócz dokumentów od rozk. DOGen. Nr. 16/21 pkt. 20 oraz wymienionego wyżej zaświadczenia wprowadzać jakichkolwiek dalszych niezasadnionych ograniczeń.

Weteranom i rodzinom tychże, legitymującym się wspomnianymi dokumentami, należy asygnować żywnościowe bez jakichkolwiek zwłok wydawać i realizację tychże jaknajśzybciej uskutecznić.

Równocześnie zarządzam: dowództwa, względnie oficerowie placu przedłożą Intendenturze OGen. Kraków do dnia 30/VI. br. wykazy imienne weteranów rodzin, wdów i sierot tychże, zamieszkałych w ich rejonach, z zapodaniem Kom. Gosp., do których w myśl DOGen. rozk. Nr. 16/21 pkt. 20 osoby te przydzielono.

Zanotować w Rozk. DOGen. Nr. 16. p. 20. z 2. II. 1921 r. i w skorygowaniach Kom. Gosp.

14.

Przyznanie ordynansów-ministrantów. 2793/Duszp. katol.

W myśl Dzien. Rozk. Wojsk. Nr. 21 z dnia 31 maja br. p. 413 i w związku z rozkazem L. 4010 Org., ogłoszonym w Dz. Rozk. Wojsk. Nr. 1521, p. 298, przynaję wszystkim kapelanom wojskowym ze względu na specjalny charakter służby duszpasterskiej, prawo korzystania z przydziału ordynansów-ministrantów.

15.

Unieważnienie dokumentów wojskowych.

36603/Va.

Unieważniam tymczasowe zaświadczenie demobilizacyjne, wystawione przez Dtwo 20. pp. pod. L. dz. p. 1124/44. Ew. taj. z 1921 r. dla ppor. piech. Przetockiego Józefa. W razie znalezienia należy je odesłać do 20. pp.

26362/Int. Mund.

Unieważniam kartę mund. L. 2571 na rok 1920-21 r., wystawioną przez Kom. Gosp. Szpitala Wojsk. w Wadowicach na nazwisko kpt. lek. Dr. Lipińskiego Witolda.

Przestrzegam wszystkie władze oraz Kom. Gosp. przed realizowaniem kuponów powyższej karty mundurowej.

27413/Int. Mund.

Unieważniam niniejszem karty mundurowe: 1) L. 12277, wystawiona na nazwisko por. Winkowskiego Stanisława przez Intend. OGen. Lwów. i 2) L. 1755 na nazwisko mjr. Benesza Jana, wystawiona przez Warsztaty Wojskowe Rzeszów—Staroniwa.

Ostrzegam wszystkie urzędy i komisje gospod. przed realizowaniem kuponów wyżej podanych kart mundurowych.

16.

Poszukiwanie.

37043/VI.

Oddział (baon zapas.), w którego stanie znajdował się w miesiącu listopadzie 1920 r. szereg. Feldman lub Telman, lub tam się jeszcze znajduje, doniesie o tem plutonowi Żand. Wojsk. Kraków 2, zawiadamiając tenże równocześnie o obecnym przydziale lub miejscu zamieszkania.

(—) Osiński,
gen.-por. — dowódca Okr. Gen.

